

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 2. Helmikuu.

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG **HUUGO NYBERG**
Vastaava. Toim. sihteeri.

25:s vuosik. 1920.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 4 mk. koko vuodelta. —

Innostumaan ja innostamaan!

Varmasti on kuuromykkäpoikain joukossa monta sellaista, jotka rakastavat maanviljelystä, isäinsä ja esi-isäinsä elinkeinoa. Kun vaan ajattelee kuinka uutterasti ja uskollisesti nuo esivanhempamme raatoivat kivisillä kaskimaillaan, niin oikein sydän lämpenee. Monta kullanhoh-teista unelmaa on heidän mielissään syntynyt, kun he usein pienen tupansa mäen aurinkoiselle rinteelle rakensivat ja sen ympärille kasken kaa-toivat. Ja monta hikipisaraa täytyi pudota mustaan multa, ennenkuin kivinen ja kan-toinen kaski oli pelloksi perattu. Mutta siksipä olikin sitten tuo kullankeltainen vilja, joka pel-lolla lainehti, niin sanomattoman rakas. Vai-valla ansaittu omaisuus on aina moninverroin arvokkaampaa, kuin ilmaiseksi saatu. Ja jos sinä, kuuromykkäpoika, joka et kuule keväisen lehdon lempeätä huminaa, etkä lintujen iloista liverrystä, liikuskelet noilla vanhoilla marjai-silla kaskiahoilla tahi lehväisissä lehdoissa, jotka todistavat isäsi tahi esi-isäsi urotöitä, niin siellä kuulet varmasti maahengen niin voimakkaasti kutsuvan sinuakin samaan työhön, ettet voi sitä vastustaa, etkä tarvitsekaan. Sinulla ei ole enää peljättävänä yhtä suuria vaikeuksia. Et ole enää samassa määrin uutisviljelijä, kuin esi-isäsi. Sinä et tarvitse enää ilman valmiita tie-toja ryhtyä vaikeaan tehtävääsi. Tällaisia tie-toja voit saada Nuutilan kuuromykkäpoikain maatalouskoulussa.

Monelle on vielä Nuutilan kuuromykkäpoikain maatalouskoulu tuntematon. Tahdon siksi ker-toa tämän lehden lukijoille siitä hiukan.

Jo monta vuotta sitten oli vaimoni ja minun lempiajatus maatalouskoulun perustaminen kuu-

romykkille Nuutilaan. Se ei ollut kumminkaan niinkään yksinkertainen tehtävä, kuin sitä voisi luulla. Monista syistä jäikin koulun perustami-nen sikseen. Kesällä 1918 rupesimme uudestaan mietiskelemään asiaa ja, kun Valtioneuvosto hyväntahtoisesti myönsi avustuksen, tuli tuu-masta tosi. Mutta minkälainen on sitten Nuu-tilan kuuromykkäpoikain maatalouskoulu ja mikä on sen tehtävä? Se ei ole suinkaan mikään komea laitos, joka ulkonaisella mahtavuudellaan houkuttelisi oppilaita sinne kokoontumaan. Se on päinvastoin pieni, vaatimaton maalaistalo, joka tahtoo olla käytännöllisenä esimerkkinä oppilailleen. Tämän koulun tarkoituksena on kasvattaa kunnan maatyömiehiä tahi itsenäisiä pienviljelijöitä ja antaa heille tarvittavia am-mattitietoja. Se tahtoo herättää oppilaissaan maahenkeä, sitä sisäistä salaista voimaa, joka innostaa onnen päivinä ja antaa tarmoa taiste-luissa vastoinkäymisiä vastaan. Tätä koettaa koulu saavuttaa sekä käytännöllisellä työllä kasvitarhassa, pellolla, navetassa, laitumilla ja metsissä että tietopuolisella opetuksella. Niin-hyvin talon puutarha- ja peltoviljelys, kuin kar-janhoitokin koetetaan järjestää sellaiseksi, että se voi olla esimerkkinä pienviljelijän maatalouteen. Kun koulussa on vain vähän oppilaita, on siitä se etu, että he tulevat työskentelemään kaikilla maatalouden eri aloilla siksi paljon, että koulu-aikanaan täysin perehtyvät niihin. Koulusta päästyään ei heillä pitäisi siis olla erikoisia vai-keuksia yrittää vaikkapa itsenäistä maanvilje-lystä, jos heillä muuten on tilaisuutta siihen. Kun koulussa on vapaa opetus ja vapaa täysi-hoito, niin ei kukaan, joka tuntee todellista rak-

Nuutilan kuuromykkäpoikain maatalouskoulu Sulkavan pitäjässä.

kautta maahan, tarvitse varojen puutteessa olla hakematta oppilaaksi Nuutilaan. Siellä sitten yhdessä innostutaan ja toisiamme innostetaan. Nuutilassa, 3. I. 20.

Valter Harlin.

Paikan muuttamis-innon jäädyttäminen eli kun valehella oli lyhyet jäljet.

Tämä tapahtui syksyllä perunannosto aikaan vuonna 1919. Elämä kulki tavallista tyyntä ja hiljaista latuaan Salon kauppalan kuuromykkäin keskuudessa. Sattui sitten pieni syrjäkohtaus, joka aiheutti pienen häiriön, erittäinkin niille, joita se lähinnä koski. Yhteen kuuromykkäperheeseen tuli nimittäin kutsumaton vieras, eräs vanhanpuoleinen kuuromykkä mies, jonka tiedettiin palvelevan renkinä Pajarin sotilasvirkatalossa, joka on noin puolentoistakymmenen kilometrin matkan päässä Salon kauppala. Hän tuli puettuna parhaisiinsa, paiskasi vanhan tuttavan kättä ja antoi sitte alkuperäisillä, kankeilla ja vaikeasti ymmärrettävillä liikkeillään tiedoksi, että isäntä oli ajanut hänet pois, ja että hän senvuoksi nyt oli siinä. Ja ne, joille hän tätä uutista viittaili, nielasivat s.o. uskoivat jutun täydestä.

Tulipa vielä säälikin miesparkaa, jolla ei ollut kykyä saada itselleen omin neuvoin uutta paikkaa. Perheen asukki, kortteerimies, ehdotti, että emäntä luovuttaisi hänelle työksi perunain nosta-

misen pikkupalstaltaan. Siihen tuumaan isäntäkin yhtyi. Mutta emännällä oli omat tuumansa. Säästäväisenä ja työtä ja toimintaa rakastavana ihmisenä hän tahtoi sen työn pidättää itselleen ja vastusti ehdotusta. Puiden pilkkomista hän sensijaan suositteli. Siihen vastatullut mies oli mielihyvin suostunut. Pilkkoi puuta.

Niin kului päivä, tuli toinen. Mies sai sinä päivänä hiukan perunoitakin nostaa, sillä eihän häntä voitu yksin asuntoon jättää miehen ja asukkien ollessa työssä ja emännän ollessa omissa taloushommissaan. Eikä miestä hennottu aivan poiskaan ajaa. Mutta miehen siellä oleminen alkoi huolettaa perhettä. Eihän he olleet työnantajaväkeä, eikä heidän velvollisuuk-

siinsa pitänyt kuulua miehen leivässä pitäminen. Mies taas puolestaan ei ollut tietääkseen poismenosta, vaan näytti pikemminkin siltä, kuin alkaisi hän yhä paremmin viihtyä tässä uudessa ympäristössään. Hän on aivan koditon, peräti vähätietoinen. Vain muutaman kankean liikkeen osaa hän tehdä, mutta kirjoittamisesta ja kirjoituksen ymmärtämisestä ei ole puhettakaan. Mitä tehdä miehelle? Kiusallinen tilanne tosiaan!

Asiaa aprikoitua päätettiin kuitenkin kirjoittaa rengin isännälle, sotilasvirkatalon vuokraajalle, ja selittää hänelle, kuinka vaikeaksi vanhan, tietämättömän rengin tila työttömänä ja paikattomana ollen käy, sekä pyytää häntä ottamaan renki takaisin. Mies olisi sitten lähetetty kirje mukanaan takaisin. He eivät olleetkaan vallan auttamattomia kynänkäyttäjiä, mutta kuitenkin kaikenkin pyysivät minun sen tekemään. Mutta olin sanan tuojalle vastannut, että jos asia on niin yksinkertainen, niin voivathan he itsekin sellaisen asian toimittaa, sillä eihän isäntämiehillekään ole pakko »oppinutta» kirjettä kirjoittaa. Itse asiassa olin kuitenkin sitä mieltä, että jos hän oli pois ajettu, niin ei ollut viisasta sivullisten tyrkyttää häntä takaisin, kuulematta ensin vastapuolenkin selitystä. Kuka tiesi jos renki itsekin oli voinut antaa oikeutetun syyn poisajamiseen. Mutta kun pyyntö uudistettiin, lähdin lopultakin miestä katsomaan ja tutkimaan.

Mies oli minulle tuttu edelliseltä vuodelta. Kesällä 1918 ollessani mailla elintarpeita osta-

massa olin osunut samaan taloon, jossa tämä mies, Kustaa nimeltään, palveli. Isäntä oli ollut ystävällisen näköinen mies, ja oli auliimmin kuin muut myöntänyt elintarvevaroja. Hänen isäntänsäkin siis tunsin jotenkuten, sekä vähän talon tapojakin. Ilman tätä tuntemusta ei tämä asia ehkä koskaan olisi päättynyt niin hyvin, kuin se nyt päättyi. Tällä ei kuitenkaan ole sanottu, että minä yksin olisin talon ja isännän tuntenut. Toiset tunsivat molemmat vielä paremmin, sillä yksi heistä on kotoisin niiltä seuduilta.

Mutta asiaan. Kun mies, kuten sanottu, oli hyvin huono viittaamaan, selittivät toiset minulle asian juurtajaksain. Minä epäilin, että siinä tulkinnassa saattoi olla paljon heidän omaa mielikuvitustaan, sillä eihän vanhan ja tietämättömän kuuromykän kankeanharvoissa liikkeissä voinut olla niin paljo »sanavarastoa» ja selvää johdonmukaisuutta, kuin mitä oli näitten viittaamaan oppineitten tulkinnassa. Saahan tietysti aina täydentää ja parantaa heikompain vaillinaista esitystä, mutta ei koskaan liian rohkeasti, sillä saattaahan helposti joutua hyvin ikäviin erehdyksiin, — ja nyt saattoi olla kyseessä hyvinkin arkaluontoinen asia. Senpäävuoksi minä, huolimatta siitä, että se saattoi toisia loukata, en antanut toisten tulkinnalle mitään pätevyysarvoa, vaan sensijaan ryhdyin kyselemään mieheltä itseltään.

Mutta miesraukka ei osannut paljo mitään järjellistä vastata. Syyn ja seurauksen suhteessa poisajamiseen nähden ei hänen esittämänsä ollut mitään johdonmukaisuutta. Hän viittasi ristiin rastiin, toinen vastaus löi toista korvalle. — Olin vallan neuvoton! Hän oli m.m. sanonut, että isäntänsä on paha. Olin siihen vastannut, että tunnen hänen isäntänsä, ja että hän on maailman parhaita isäntämiehiä. Samaa vakuuttivat toisetkin, jotka isännän tunsivat. Silloin tapahtui se ihme, että Kustaakin sanoi isäntänsä hyväksi ja näytti ylpeältä, kun me hänen isäntänsä kehuttiin. Tähän nähden ja koska hän puhui itsensä ristiin, tulin siihen vakaumukseen, että hän saattoi puhua mitä tahansa, ja ettei häneltä sentähden voinut onkia mitään, johon jotakin voisi perustaa. Sensijaan aloin vahvasti epäillä, että poisajamisjuttu oli tekaistuu, ja että hän vaan huvikseen omasta halustaan oli vielä vanhoilla päivilläänkin ruvennut hul-

luttelemaan paikanmuutolla, olematta kuitenkaan selvillä, mihin muuttaa.

Menettelytapa asiassa oli näin ollen perustettava — epäilykseen. Saatuani paperia kirjoitin kirjeen, ja jätin sen miehelle. Toiset pitivät sitte huolen siitä, että hän seuraavana aamuna palasi kirjeen kanssa palveluspaikkaansa. Hänen oli määrä tulla takaisin isännän vastauksen kanssa.

Hän palasikin parin päivän päästä tuoden isännän vastauskirjeen. Siitä selvisikin, että epäilykseni olivat olleet vallan oikeita. Isäntä oli pyytänyt häntä ottamaan hevosen, jolla olisi ajanut akanoita riihestä, mutta Kustaa ei ollut mennyt, vaan oli näyttänyt (viitannut), että hän menee pois. Isäntä, kun ei ole ketään väkisin pidättänyt, oli myös antanut luvan. Isäntä oli kirjeessään vielä maininnut, että kävisimme itse paikalla, saadaksemme palvelijoiltakin kuulla asian niin olevan ja tullaksemme vakuutetuiksi, ettei hän kaunistele asiaa. — Käyntiämme pitäneet tarpeen vaatimana. Pidimme asian selvänä, ja tiesimme, että palvelijoillakin on talossa hyvät ja vapaat olot. Mutta kirjeen sensijaan taas piirsimme ja ilmoitimme, että Kustaa tulee takaisin asianmukaisesti »ojennettuna». Huomautimme samalla, ettei häntä toisten omin haluin laskettaisi menemään ilman, että on tietoa, mihin hän muuttaa, koska hän muuten helposti voi joutua nälkätaipaleelle, hän kun ei ymmärrä, mikä on hänelle itselleen parasta. Samalla mainitsimme, että vastaisuudessa perustetaan kuuromykkiä varten ukkokoti ja että Kustaakin voi sinne päästä sitte, kun tulee niin vanhaksi, että on talossa vain rasituksena. Tämän suuntainen oli kirje, jonka nyt Kustaan mukana lähetimme.

Mutta Kustaan itsensä annoimme ymmärtää, mitä merkitsee muuttamishalu vanhoilla päivillä tähän aikaan. Kuvailimme työttömyyden, nälän ja vilun kauhuja niin kauheasti liioiteltuina, että se meitä itseämmekin huvitti. Eihän se aivan rehellistä peliä ollut, mutta vanhan reingin suhteen meidän oli pakko niin tehdä, muuta menettelytapaa kun ei ollut. Mutta sen se vai-kutti, kuin tarkoitus olikin. Vanhan reingin muuttamisinto jäähdyi ja hän palasi iloisin mielin entiseen paikkaansa.

Kului muutama aika. Ylempänä mainitun kuuromykkäperheen pihaan ajaa Kustaamme

komealla hevosella. Poikkeaa tervehtimään. Hän on nyt kuin uudestisyntynyt, iloinen, reipas ja tyytyväinen. Kertoo olleensa kyytimässä isäntäväkeään Salon asemalle, heidän matkustaessaan Turkuun. Kertoilee vielä, että hänellä kotonaan palveluspaikassaan on nyt kauhean hyvä olla. Eivät palvelijatkaan uskalla enää kiusata ja pilkata.

Kuluu jälleen jokunen aika. Kauppalaan tulee kuuromykkäin pappi sikäläisten kuuromykkäin mieltä virvoittamaan. Sinne ajaa Kustaammekin virmalla hevosella yksin reessä istuen ja isännän musta karyakaulusturkki yllään, kuin isolla herralla. Hevosensa on niin komea ja virkku, että sille ei vedä vertoja edes kahden, toisesta pitäjistä tulleen talokkaan kuuromykkäpojan hevonen. Miten ylpeä hän onkaan siitä! Siinä on onnellinen ja elämänsä ja osaansa tyytyväinen vanhapoika, jospa hän sitten onkin vain vanha kuuromykkärenki.

Niin se vaan kävi, kun tuhlaajapoika palasi!

Minun tarvinnee tuskin mainita, että tämä kirjiotus on kauttaaltaan tosi.

I. Ojala.

Puhe,

jonka op. Palomaa piti Turun kuuromykkäinkoulun 60-vuotisjuhlassa 20. 1. 1920.

Hyvät oppilaat!

Tänäpäivänä on koulussamme juhlapäivä. Me olemme kokoontuneet tänne sentähden että koulumme tänään täyttää 60 vuotta. Sentähden myöskin koulun rukoussali on juhlapuvussa. Te ja me kaikki olemme pukeutuneet juhla-vaatteisiin. Ja meillä jokaisella on hyvä ja lämmin mieli. Meissä on juhlatunnelmaa koulumme syntymäpäivänä.

Oppilaat! Te olette usein lausuneet sanat: »Minä toivotan onnea!» Te olette toivottaneet onnea äidille ja isälle heidän syntymäpäivänensä. Minkävuoksi? Senvuoksi että te rakastatte ja kunnioitatte heitä. Te onnittelette isää ja äitiä mielellänne. *Lapsesi!* Tämä koulu on teidän oma koulunne. Se on niinkuin kotinne. Se on niinkuin teidän äitinne ja isänne! Koulu on teille ollut ja on kovin hyvä koti. Tänään, koulun muistopäivänä, te olette varmaan muistaneet koulun hyvyttä. Mutta oletteko muistaneet toivottaa onnea koululle? Niin, me uskomme, että te olette sydämissänne sen tehneet. Ja te oppilaat ja me kaikki olemme kiittäneet taivaan Isää, että koulumme on saanut elää 60 vuotta.

Koulumme alkoi työnsä 20 päivänä tammikuuta vuonna 1860. Silloin oli koulun ensimmäinen juhla. Se

oli koulun syntymäpäiväjuhla. Siinä juhlassa koulun opettaja *Malm* piti puheen. Hän puhui viittomilla. Hän puhui 12 oppilaalle. Hän puhui elävästi ja ilmeikkäästi. Hän puhui päivän juhlallisuudesta ja työstä kuuromykkäin hyväksi. Hän sanoi, että Jumala on kaiken hyvän antaja. Hän on antanut kuuromykkäille koulun. Ja kaikkien elävien ja jälestätulevien kuuromykkien ja heidän ystäviensä siunaamana on nyt muistettava ja unohtumaton päivä, jolloin uusi temppeleli koulu Auran rantamalla vihittiin. Se vihittiin toimeensa kuuromykkien tosihyväksi ja avuksi suomalaisen sivistyksen edistymiselle. Puheessaan antoi *Malm* kaiken kunnian menestyksestä yksin Jumalalle. *Malm* lausui: »Mikä ihana taulu näyttäytyy Jumala- ja ihmisystävälle, kun kuuromykkäet opetetaan hyödyllisiksi ja toimeliaiksi yhteiskunnanjäseniksi ja Jumalan lapsiksi taivasta varten». *Malm* kehotti oppilaitaan kaunistamaan vihkimispäivän muistoa. Hän pyysi oppilaiden olla ahkeria ja oppivaisia. Hän pyysi käyttäytymään hyvin muita ihmisiä kohtaan. Tällä tavalla oppilaat ilmaisevat todellista kiitollisuutta ja kunnioitusta koulua ja koulun ystäviä kohtaan.

Näin *Malm* puhui kauniisti. Hänen oppilaansa ja toisetkin viittomakoulun oppilaat ovat noudattaneet *Malm*in kehoitusta. Me olemme myös nähneet ja tunteneet näitä oppilaita. Me voimme todistaa, että he ovat olleet ja ovat hyviä ja ystävällisiä ihmisiä. Heissä ilmenee todellista kiitollisuutta ja kunnioitusta vielä koulun nykyisiäkin opettajia kohtaan. He ovat pysyneet uskollisina koulussa saamalleen kasvatukselle. He ovat muistaneet koulun hyvyyden. He ovat kunnioittaneet koulua elämässäänkin.

Koulun syntymästä meidän päiviimme asti on tässä temppeleissä eli koulussa tehty paljon työtä. Koulu oli ennen viittomakouluna. Silloin oppilaat olivat koulussa ainoastaan muutamia vuosia. Mutta ahkerasti luettiin ja opittiin. Tästä on meillä useita todistuksia. Säästöissä on vielä vihkoja ja papereita. Ne näyttävät työn kulkua viittomakoulussa. Tässä on pieni kapea vihkonen. Se on *Malm*in kirjoittama. *Malm* on kirjoittanut pienellä selvällä kauniilla käsialalla suomalaisia sanoja. Hän on taivutellut sanoja. Vihkossa on: tupa, tupaa, tuvat, tupia, talossa, taloissa, talotta, taloitta, taloon, taloihin, j.n.e. *Malm* opetti siis myös suomenkieltä oppilailleen.

Tämä vihko on lainattu kuuromykkäin museosta, joka on Helsingissä. Museossa on paljon muitakin opetusta koskevia kappaleita. Ne kertovat elämästä koulussamme. Siellä on myöskin papereita, jotka selittävät *Alopaueksen* työtä tässä koulussa. Siellä on vanhojen oppilaiden työn tuloksia. Kaikki nämä vanhat muistot ovat pyhiä. Ne opettavat oppilaita ja meitä tuntemaan menneisyyttä. Ne opettavat kunnioitusta koulua ja sen vanhoja opettajia kohtaan. Minä kehoitan oppilaita hankkimaan tietoja koulun työstä. Tämä on kasvattavaa. Se lähentää teitä kouluun. Se kehittää teissä kiitollisuuden tunnetta.

Vuonna 1892 koulumme muuttui puhekouluksi. Sen rinnalla viittomakoulu eli enää ainoastaan muutamia vuosia? Lähes puolet elämästään on tämä koulu siis ollut puhekouluna. Monet kymmenet oppilaat ovat käyneet puhekoulun. He tietävät puhua, että puhekoulussa

myöskin on oppilaiden etua valvottu. Entiset ja nykyiset oppilaat tietävät, että koulu on antanut heille vaateita, ruokaa ja asunnon. Koulu johtajineen, opettajineen, emäntineen on pitänyt huolta heistä ja teistä. Koulu on antanut opetusta ja kasvatusta. Koulu on tehnyt paljon hyvää oppilaille. Koulu on antanut oppilaille lämpöä ja rakkautta. Minä jo mainitsin, että koulu on ollut oppilaille niinkuin vanhemmat, niinkuin äiti ja isä, niinkuin oma koti.

Me kysymme vielä, oletteko te ajatelleet ja tunteneet koulun hyvyttä? Oletteko tunteneet kiittolisuutta ja kunnioitusta kouluanne kohtaan?

Jumala on sanonut: Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että menestyisit ja kauvan eläisit maailmassa. Tämä kaunis lause myös opettaa: *Kunnioita kouluasi! Ole kiittollinen koululle!* Kunnioitus on sydämen asia. Hyvät oppilaat osoittavat kunnioitusta ja kiittolisuutta koulussa ja asunnoissaan. He tahtovat palvella koulua ja emäntiä, jotka myöskin ovat oppilaille niinkuin omia äitejä. He tahtovat ilolla tehdä työtä koulussa ja asunnoissa. He mielellään ovat tottelevaisia. He tahtovat olla tottelevaisia vapaasti. He rakastavat koulua. He kunnioittavat koulua. Ja he tuntevat, että oikea kunnioitus lähtee rakkaudesta.

Miten puhekoulun käyneet oppilaat ovat elämän koulussa muistaneet kunnioittaa kouluansa? Tässä on kysymys, johon he saavat vastata. Mutta miten te nykyiset oppilaat voisitte kunnioittaa kouluanne, kun lopetatte koulunkäynnin? Pastori *Nordman* on tältä paikalta lausunut, että oppilaat parhaiten ja oikein kunnioittavat koulua silloin kun he elävät kunnollisina ihmisinä. Jos tahdotte siis kunnioittaa koulua, niin eläkää hyvinä ihmisinä. Tästä koulu iloitsee ja Jumalan siunaus ja onni kukoistaa elämänne poluilla.

Hyvät *opettajat, oppilaat, emännät* ja muut *juhla-vieraat!*

10 vuotta on kulunut, kun koulumme vietti 50 vuotisjuhlaansa. Useimmat meistä vielä muistavat, että se juhla lämmitti mieliä ja jätti mieliin pysyvän muiston. Silloin johtajamme, pastori *Nordman*, oli juhlamme sieluna. Nyt hän on poissa. Mutta hänen muistonsa säilyy tässä koulussa.

Tämä 60-vuotisjuhla on niinkuin jatkojuhla 50-vuotisjuhlalle. Silloin oli täällä paljon kutsuvieraita. Nyt me vietämme juhlaa omin väin, oman kodin piirissä. Meillä on täällä vanhoja koulun opettajia. He ovat voimansa koulun työhön uhranneet. Meidän mieluinen tehtävämme on aina muistaa kunnioittaa heitä elämässämme. Emännät kuuluvat myöskin kotiimme. He ovat hoitaneet oppilaita. He ovat opettaneet lapsia siunaamaan ruokansa. He ovat illalla asettaneet lasten kädet ristiin ja opettaneet heitä siunaamaan itsensä levolle mennessä. He ovat aamulla herätessänne kehoittaneet teitä, lapset, kiittämään taivaallista Isäämme hyvin kuluneesta yöstä.

Me toivomme, että te kaikki viihtyisitte täällä ja tuntuksitte olevanne tämän yhteisen kotimme jäseninä.

Tässä mielessä lausumme teidät kaikki hyvät *opettajat, emännät, oppilaat* ja muut *juhla-vieraat*, tähän kodin juhlaan *sydämellisesti tervetulleeksi!*

Kuuromykät lentäjinä.

Eräs ameriikkalainen kuuromykkäinlehti kertoo, että Ameriikassa koetettiin kelpaavatko kuuromykät »lentäjiksi» eli lentokoneen kuljettajiksi. Ameriikkalaiset luulivat, että kuuromykät kelpaavat hyvin lentokoneen kuljettajiksi sentähden että kuuromykillä yleensä on tarkka silmä (he näkevät hyvin), he eivät luultavasti tulisi kipeiksi kun lentokone keinuu ilmassa, he eivät pyörtyisi kun kone nousee korkealle ilmaan, he eivät kuulisi koneen tärinää eivätkä siitä hermostuisi. Siitä syystä he eivät pelkäisi niin pian kuin kuulevat.

Ameriikkalaiset rupesivat koettamaan tuleeko kuuromykistä »lentäjiä». He ottivat kuuromykkiä lentokoneeseen, nousivat koneella korkealle ilmaan ja ajoivat siellä edestakaisin, ylös ja alas, oikealle ja vasemmalle, keinuen kaikissa asennoissa. Mutta silloin huomattiin, ettei kuuromykkä kelpaa lentäjäksi. Siinäkin ammatissa tarvitaan terveet, kuulevat korvat. Kuuromykät eivät osanneet korkealla ilmassa määrätä matkan suuntaa. Koneen tärinän tunsivat he tuntohermoillaan ja hermostuivat he siitä.

Rahainkeräys kuuromykkäin miesten vanhainkodin hyväksi.

Jatk.

Asseri Haapala, kuuro, Jalasjärvi 160:—; Kaarlo Kokkonen, kuuro, Hämeenkyrö 86:75; Oskari Rajala, kuuro, Hämeenkyrö 35:50; Hilma Kontti, kuuro, Ikaalinen 65:—; John Sundblom, kuuro, Föglö 55:—; Keräys Jyväskylän k. m. yhd. 2. 11. 19. 16:—; Manda Mäkelä, kuuro, Ikaalinen 65:25; Valter Lönnkvist, kuuro, Perniö 150:—; Arvo Venetjoki, kuuro, Halsua 10:—; Tuomo Havulinna, Huittinen 523:50; Frans Fredrikinpoika, Huittinen 175:—; Erkki Kuutti, kuuro, Tyrvää 92:50; Rauha Nahila, Loimaa 63:—; Helmi Liljefors, neiti (2 list.) Turka 1011:50; L. O. Holmila, kuuro 4:—; Juho Simola, kuuro, Hämeenlinna 128:50; Otto Virtanen, kuuro, Riihimäki 55:—; Hannes Ylen, kuuro, (2 list.) Hämeenlinna 353:50; August Lassila, kuuro, Hämeenlinna 202:—; Tuntematon kuuro L. Vainolan kautta list. 1034 155:—; Samoin L. Vainolan kautta list. 1035 110:—; Lauri Vainola, kuuro, Hikiä 49:—; Ina Nordlund, kuuro, Pori 180:—; Solveig Thorn, kuuro, Helsinki 340:—; Aksel Norstedt, kuuro, Helsinki 162:50; Jarl Hällberg, kuuro, Helsinki 35:—; Hilma Myllyharju, kuuro, Honkajoki 28:—; Frans Toivola, kuuro, Hämeenkyrö 52:—; Sofia Nummila, kuuro, Tarvasjoki 94:75; Kust. Killinen, johtaja, Kuopio 74:—; Uno Kahma, maisteri, Kuopio 5:—; Ida Dahlström, neiti, Kuopio 27:—; Kuopion »Kipinä» iltamassa 2/11 1919 110:65; Jalmari Sandblom, kuuro, Tammisaari 158:—; Kaarlo Lindberg, kuuro, Tammisaari 214:—;

Artur Karlsson, kuuro, Hnlsinki 40. —; Pastori B. Åker-
man, Haapavesi 38: 55; Antti Laukko, kuuro, Haapa-
vesi 68: 50; Gunnar Anttonen, kuuro, Hyrynsalmi
107: —; Pastori Tuomo Itkonen, Oulu 465: —; Laura
Soinne, neiti, Pyhäjärvi 119: —; Ida Drufva, kuuro,
Kiuruvesi 94: 50; Elsa Kämäräinen, kuuro, Kiuruvesi
115: 50; Helena Rusanen, kuuro, Iisalmi 85: —; Anna
Kainulainen, emäntä, Iisalmi 67: 10; Heta Kauppinen,
kuuro, Iisalmi 48: 50; Liisa Ahonen, kuuro, Iisalmi
93: 50; Elise Elfving, kuuro, Oulu 44: 25; E. Elfving ja
A. Lehtomäki, kuurot, Oulu 180: —; Sigrid Kolstad,
neiti, Norja 114: —; Heikki Sipilä, kuuro, Ähtäri 106: 50;
Onni Pöyhölä, kuuro, Virrat 131: —; Vihtori Harsunen,
kuuro, Säynätsalo 233: —; Rovasti Max Lagerbohm,
Houtskär 25: —; Alhild Jansson, rouva, Marianhamina
25: —; Hulda Lehmijoki, kuuro, Noormarkku 127: 50;
Greta Friberg, neiti, Salo 30: —; Juho Saarilainen,
kuuro, Mellilä 290: —; Olga Väättänen, kuuro, Enso
147: —; Gustaf Sarlin, kuuro, Jomala 20: —; Sanna Nur-
minen, kuuro, Turku 108: 50; Emil Ruukki, Jämsä
36: 50; Karl Tuominen, Sauvo 93: —; Toivo Seppänen,
kuuro, Jämsä 51: —; Risto Kulmala, kuuro, Tampere
30: —; Uuno Tähkänen, kuuro, Pori 139: 25; Amanda
Vallinen, kuuro, Rymättylä 139: —; Miina Vanne, kuuro,
Turku 112: —; Signe Grönroos, kuuro, Perniö 130: —.
(Jatk.)

Kerääntyneitä varoja on tähän saakka saapunut kaik-
kiaan yli 45,000. Monet sydämelliset kiitokset kaikille
kerääjille ja asiamiehille.

Turussa tammikuun 20 p. 1920.

Kuuromykkäin Auttajayhdistys.

Turun Piiritoimikunta.

Tietoja kotimaasta.

Alavuuden Jokivaaran Naaralassa pidetään
kuuromykkäin kokous pääsiäispäivänä. Terve
tuloa.

Junan alle jäänyt. Tammikuun 19 päivänä
jäi Pihlajaveden ja Haapamäen aseman välillä
pohioisesta tulevan tavarajunan alle Juho Niemi-
sen noin 15—16 vuotias kuuromykkäpoika Urho,
loukkautuen siten, että oikeanpuolinen silmä oli ko-
konaan painunut sisään ja ammottava haava tullut
ohimoon. Mahdollisesti sai loukkautunut myöskin
sisäisiä vammoja. Tiedottomassa tilassa tuotiin
poika mainitun junan mukana Haapamäelle, jossa
ensivun hänelle antoi paikallinen sairaanhoitaja-
tar ja myöhemmin Keuruulta kutsuttu lääkäri.
Tajuihinsa tultua potilas kärsi suunnattomia tuskia.
Ensimmäisellä junalla lähetettiin hänet Keuruun
sairaalaan hoidettavaksi. Hänen henkiinjäämi
sensä lienee epävarmaa. Poliisi kuulustelu tapa-
husten johdosta on pidetty.

Kuopion kuuromykät oli kutsuttu kokouk-
seen Pelastusarmeijan huoneustoon torstaina, hel-
mik. 5 p:nä, jonka piti Pelastusarmeijan k. m.
työntekijä, rouva *eversti Toft*. Tässä kokouksessa
saimme myöskin tutustua P. arm. *adjutantti Stin-*
gelliin, joka vast'edes tulee työskentelemään kuu-

rom. hyväksi. Sydämellisesti kiittäen toivotamme
heille menestystä voimia ja innostusta.

Mukana ollut.

Uusia vakinaisia jäseniä S. K. L:n jäsen-
luetteloon: Holmberg, Valdemar, puuseppä, Tam-
misaari; Lindberg, Karl, s:a; Liikkanen, Oskar,
työmie, Miehikkälä; Mäntyniemi, Linnea, talolli-
sen tytär, Kauhajoki; Pelto-Pirilä, ent. talonpoika,
Ilmajoki; Gullman, Matilda, talontytär, Malaks;
Svefvan, Gustaf, talonpoika, s:a; Hofman, Elvira,
tolontytär, Vöyri; Hallberg, Alfred, suutari, Vaasa;
Lind, Johannes, ?, Kvevlaks; Liljeqvist, Fridolf,
puunleikkaaja, Vaasa; Luoto, Elin, tehtaalainen,
Helsinki; Sundvall, Alma, ompelijatar, Rautalampi;
Gullman, Malakias, talonpoika, Malaks.

**Turun kuuromykkäinkoulun 60-vuotis-
juhla.** Turun kuuromykkäinkoulu vietti 20 p:nä
tammikuuta 60-vuotisjuhlaansa koulun omassa
keskuudessa. Juhlissa olivat koulun oppilaat, enti-
set ja nykyiset opettajat ja oppilaskotien hoitajat
sekä useita koulun ystäviä.

Juhlapäivänä oli koulussa lupa. Iltapäivällä
klo 5 kokoontuivat kaikki koulun tilaisuutta varten
aistikkaasti koristettuun juhlasaliin. Yläluokan op-
pilaat olivat opettajineen tehneet kauniita kukkais-
köynnöksiä koristuksiksi, jotka somasti kaareilivat
juhlasalin katossa, seinällä ja ovien ympärillä sekä
Malmin, Alopæuksen ja Nordmannin muotokuvien
ympärillä.

Juhlan ohjelma aloitettiin laulamalla virsi 366:
1—5. Sen jälkeen opettaja *J. K. Palomaa* piti
puheen, joka on luettavana toisessa paikassa tätä
numeroa. Puheen päätyttyä laulettiin virrestä
346 värsyf 1—3.

Sitten astui kateederiin koulun v. t. johtaja
neiti *E. Drake* ja lausui vaikuttavasti johtaja *K.
Killisen* ennen sepittämän juhlarunon Turun kuu-
romykkäinkoulun juhlaan. Sähkösanoman juhlaan
oli lähettänyt koulun asuntolan johtajat neiti
Sirkka Liljefors. Se kuului: „Kuuskymmenvuo-
tiaan katoksen alla viihtyköön isien henki!“

Seurasi ohjelmassa nyt kahviloma. Kahvia
leipineen tarjottiin oppilaille ja muille juhlavieraille.

Kahviloman loputtua esittivät yläluokan oppilaat
Anna Jokawleff, *Impi Jokinen* ja *Astrid Andersson*
taidokkaasti *Z. Topeliuksen* kirjoittaman kauniin
kuvaelman: „*Myrsky ja Päivänpaiste*“ joka ku-
vaa rakkauden kaikkivoittavaa voimaa maailmassa.
Kuvaelma palkittiin runsailla suosionosotuksilla.

Muistoksi koulun 60 vuotisesta juhlasta jaettiin
kaikille koulun puolesta sen nykyinen koulutalo
valkealle liitupaperille painettuna. Juhlapäivä oli
samalla tämän uuden oman koulutalon 20-vuotis-
vihkimisen muistojuhla.

Lopuksi laulettiin juhlassa virsi 535 ja johtaja
piti päättäjäisrukouksen ja luki Herransiuauksen.
Juhla oli erittäin onnistunut ja teki kaikkien
sydämellisen, lämpimän vaikutuksen.

Kuuromykkä urheilija Kaarlo Kokkonen sai ensimmäisen I palkinnon viestijuoksupilailussa 1,000 metrin matkalla Pihlputaan kirkonkylässä eräitten kylien välisessä kilpailussa. Aika 3 minuuttia. Ilma oli huono.

Joululahjoina Ävikille lähettivät: A. D--n Helsinki 10 mk., Ida ja Hannes Ylén H:linna 20 mk., Aug. ja Maria Lassila H:linna 10 mk; Aino ja Viktori Launio H:linna 10 mk; Alma Skyttä H:linna 20 mk; Kotkan k. m. yhdistys 30 mk; Olga Forstén Salo 10 mk; Alida Forstén Salo 5 mk; K. Blomberg Salo 5 mk; Aino Laitinen R:mäki 10 mk; Nimeään ilmoittamaton Helsinki 100 mk; Hely ja Frans Thesslöf 10 mk. sekä uudenvuoden onnittelusta kertyi noin 600 mk.

Kuuromykkät! Oletteko jo tilanneet Kuuromykkäinlehden? Tilatkaa se pian!

Surullinen hukkumistapaus. Viime joulukuun 8 p. hukkui Kyminjokeen km. talollisen poika *Jalmari Eskola* Anjalan Ummeljoelta. Hän oli matkalla kotiinsa Inkeröisten Sihvolasta, jossa kävi tapaamassa k. m. tovereitaan W. Sihvolaa ja allekirjoittanutta. W. Sihvola ei silloin sattunut olemaan kotona. Hän tuli kenenkään aavistamatta illalla kello 6. Hetken juteltuaan kanssani lähti hän kotiinsa allekirjoittaneen kaikesta pyynnöistä ja varoituksista huolimatta kello vajaa 9 illalla. Yritti kulkea Kyminjoen yli toisessa paikassa kuin oli tullut, yläpuolella Anjalan koskea. Jää oli vielä siihen aikaan heikko, joten hän vajosi jään alle. Keskellä jokea hän upposi. Hänellä oli mukanaan potkukelkka ja se jäi jään päälle aivan pystyyn. Hän kyllä huusi apua ja oli eräs talo läheisyydessä joen toisella puolella. Talon koira päästi kamalan haukunnan, jolloin talon vanha isäntä heräsi ja tuli ulos katsomaan mitä koira haukkui. Hän kuuli vähäsen ihmisen ääntä. Hän aavisti, että joku on hädässä, heti pani hän vaatteet yllensä ja lähti rannalle katsomaan. Ei kuulunut enää mitään huutoa eikä mitään epäilyttävää näkynyt sillä oli sangen pimeä. Nähtävästi upponnut poika oli väsynyt ponnisteluihin, jolloin hän vaipui jään alle. Seuraavana aamuna huomasi talon pojat yksinäisen potkukelkan jään päällä. Heti arvasivat, että joku on upponnut. Veneellä haettiin potkuri ja siinä oleva, lainaksi saatu kirjakäärö, jossa oli nimi, ja jonka perusteella kysyttiin, oliko poika kotona. Sitte vasta selvisi, että hän on upponnut. Heti käytiin nauraamaan ja sitä jatkettiin 3 päivää, mutta tuloksetta. Tilattiinpa eräs sukeltajakin Inkeröisten tehtaalta. Tähän päivään asti ei ole vainajan ruumista vielä saatu ylös. Vainaja oli erittäin siivo ja toimintahaluinen. Paljon suunniteltuja töitä hän ajatteli kotitalon hyväksi. Hän kuului Kymnlaakson k.m. voim. ja u. seura „Tähden“ johtokuntaan.

Ikävä kyllä hänellä oli taskussa keräyslista vanhain kotia varten k.m. miehille. Sillä hän

ahkeraan keräsi ja sai yli 100 markkaa. Mutta nyt ei niistä ole mitään tietoa. Hän kävi Kuopion Kuurojen koulun ja pääsi pois keväällä v. 1918. Oli neiti Asta Schalienin oppilas. Synt. 19 14/9 00. Vainajaa lähinnä surevat isä, äiti, 4 siskoa ja 3 veljeä sekä suuri sukulais- ja ystäväpiiri.

Nuku rauhassa, sinä toverimme. *E. Mattila.*

Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistyksen vuosikokous pidettiin 6 p:nä tammikuuta. Vuosikokouksessa hyväksyttiin Raittiuden Ystävien paikallisosaston yhdistyslain mukaisiksi tehdyt säännöt ja hyväksyttiin toiset rekisteröimistä varten tarvittavat toimenpiteet.

Kokoukselle esitetystä vuosikertomuksesta mainittakoon, että yhdistyksellä on ollut useita iltatamia sekä kevät- että syyslukukaudella. Niistä mainittakoon erityisesti kieltolakijuhla 1 p:nä kesäkuuta. Iltaman ohjelmissa on ollut puheita, esitelmää, kertomuksia, satuja, yksinlaulua viittomilla ja näytelmäkappaleita. Muulloinkin kuin iltamissa on kaikille kuuromykkäille pidetty esitelmää raittiuden alalta.

Jäseniä on yhdistyksessä ollut 74 ja jäsenmaksu on ollut kaupunkilaisilta 75 p. ja maaseutujäseniltä 50 p. Köyhät kuuromykkät on vapautettu jäsenmaksujen suoritukselta.

Kirjastossa on ollut 177 nidettä. Sitäpaitsi on jäsenten luettavaksi tilattu *Kylväjä*, *Koti* ja *Terveydenhoitolehti*.

Raittiusyhdistyksen säästö edelliseltä vuodelta oli 242 mk. 26 p. tulot tekivät 169 mk. 9 p. ja menot 110 mk. 86 p., joten säästö kuluvalle vuodelle on 291 mk. 45 p. Turun Kuuromykkäin auttajayhdistykseltä on saatu 150 markan avustus raittiusyöhön kuuromykkäin keskuudessa.

Yhdistyksen ja johtokunnan puheenjohtajana on ollut kuuromykkäinopettaja *J. K. Palomaa*, herra *E. Savisaari* rahastonhoitajana ja johtokunnan muina jäseninä ovat olleet rouva *A. Rantanen*, neiti *M. Tammi* ja herrat *A. Vilkki*, *V. Kallio* ja *H. Hytönen*.

Tämän jälkeen luettiin yhdistyksen titit ja myönnettiin tilintarkastajain lausunon nojalla asianomaisille tilivapaus.

Raittiusyhdistyksen puheenjohtajaksi vuodeksi 1920 valittiin *J. K. Palomaa* uudelleen. Johtokunnan jäseniksi tulivat rouva *S. Vieno*, neidit *M. Tammi* ja *A. Eloranta* ja herrat *A. Vilkki*, *E. Savisaari* ja *E. Manelius*.

Tilintarkastajiksi valittiin herrat *V. Kallio* ja *H. Vieno* vakinaisiksi ja varalle rouva *B. Manelius* ja neiti *A. Sundbäck*.

Jäsenmaksuna päätettiin kantaa kaupunkilaisjäseniltä 1 mk. ja maaseutulaisilta 50 p.

Lukusaliin päätettiin tilata *Kylväjä*, *Kieltolaki*lehti ja *Koti*.

Huvitoimikuntaan valittiin kahdeksan jäsentä. Uusia jäseniä liittyi raittiusyhdistykseen neljä.

Tietoja Kuuromykistä. Elisabeth Jämsä ja veljensä Jaakko ilmoittavat vanhempiensa kanssa muuttaneensa Kemistä Ilmajolle Hirvitörmään, 70 kilometriä Simon asemalta, jossa heillä on maaviljelysmaata.

Ävikin vanhainkodille lahjoittivat Pornaisten kuuromykät Jumalanpalvelustilaisuudessaan 6 mk.

Turun Kuuromykkäinkoulun johtajaksi pastori E. Nordmannin jälkeen on valtioneuvosto nimittänyt opettaja E. J. Pesosen Mikkelin k. m. koulusta.

Pastori Otto Myyryläinen, Savonlinnan hiipakunnan kuuromykkäin matkapappi, on pyytänyt ja saanut eron virastaan. Nyt ei ole itä-Suomen kuuromykillä oma matkapappia. Emmekä tunne ketään pappia, joka rupeaisi kuuromykkäin papiksi. Toivomme, että vastedes taas saadaan oma pappi.

Lesken ropo. Johanna Näppisen „Lesken ropo“ säästölaatikosta Urjalassa on saatu 17 mk. 60 penniä.

Haaraosastoillemme! Huomautamme haaraosastojemme puheenjohtajia lähettämään yhdistyksensä vuosikertomukset vuodelta 1919 keskushallitukselle Helsinkiin niin pian kuin mahdollista.

Suomen Kuuromykkäin Liiton Vuosikokous

pidetään Helsingin k. m. yhdistyksen huoneustossa maaliskuun 21 p:nä kello 1 päivällä.

Kokouksessa käsitellään ainoastaan sääntöjen mukaiset vuosikokouksessa ratkaistavat asiat (vaalit, vuosikertomus, tilintarkastus), sekä päätetään *sääntöjen muutoksista* uuden yhdistyslain mukaisiksi. Mitään muuta ohjelmaa ei ole. K. m. Liiton jäsenillä sekä hasraosastojen valtakirjoilla valituilla edustajilla on oikeus ottaa osaa kokouksen toimiin.

Keskushallitus.

Onnellista uutta vuotta 1920 toivottavat: Rurik Pitkänen, Kuopio; Emil Kaunisto, Hollola, Uskila, Isomyly.

Maatalous tehtäviinsä

täysin perehtynyt renkimies (naimaton) saa paikan allekirjoittaneella, kun lähettää ilmoituksen suositukseensa ja palkkavaatimuksineen.

M. Sihvola
Inkeroinen.

Muutamia ammattitaitoisia

ja luotettavia huonekalupuuseppiä saa heti paikan *J. V. Tuomiston* huonekalutehtaalla Riihimäellä. Hyvää palkkaa.

Vihityt:

Iida Loviisa Pirnes
Heikki Myyryläinen

Kiteellä 26. 6. 19.

Nuutilan kuuromykkäpoikain maatalouskouluun otetaan uusia oppilaita ensi toukokuun 1 p. Oppiaika kestää puolitoista vuotta. Opetus on kesällä ainoastaan käytännöllistä ja talvella sekä tietopuolista että käytännöllistä. Oppilaat saavat koulusta vapaan opetuksen, ruuan, asunnon, lämmön, valon ja vaatteitten pesun. He ovat palkkaussäännön alaisia. Päästäkseen oppilaaksi tulee pyrkijän olla vähintään 18 vuotta vanha ja kuuromykkäin koulun käynyt. Oppilaaksi aikovan on ennen maaliskuun 10:tta päivää lähetettävä itsensä kirjoittama hakemus ja sen mukana:

1:ksi oikeaksi todistettu jäljennös koulutodistuksesta,

2:ksi papintodistus,

3:ksi lääkärintodistus,

4:ksi vanhempain tai holhoojan lupatodistus jos hakija ei ole täyttänyt 21 vuotta.

Hakemukset lähetetään osoitteella:

Maisteri *Valter Harlin,*
Sulkava, Nuutila.

Nuutilassa, tammikuun 2 p. 1920.

Rakkaamme

Siiri Mäkelä

Huittisista,

kuoli lapsuuden kodissaan Perniön Kynnärällä helmik. 3 p:nä v. 1920 41 v. 2 kk. vanhana. Syvästi surren:

Lapset, äiti, sisaret
ja veljet perheineen.

Hautaus tapahtuu Perniön hautausmaalla 14 p. helmik. 1920 klo 1 p.